

Dåben som kraftkilde i det kristne liv

pastor Leif G. Jensen, Aarhus

Indhold

Indledning: Et salmevers	1
1. Jeg glæder mig, Jesus, ved min dåb	2
a. For det store livsens håb.....	2
b. ... for den saligheds grund	2
c. For det forbund du har gjort med mig i nådens første port.....	3
2. Og bærer den altid med mig	4
a. Jeg bærer dåben med overalt og altid.....	4
b. Dåben er mit gevær – at jeg er Guds med-arving	5
3. Livet som døbt.....	6
a. Tag med til ”folke-dåb” i Jordan!.....	6
b. Og kom med til Jesu dåb og hør om hans gevær og beskyttelse!.....	6
c. Dåbens velsignelse i dit liv	6
4. Vejledning i Lille Katekismus	7
a. Om dåben, for det fjerde.....	7
b. Morgen og aftenbøn	8
AFSLUTNING: Om styrke efter svaghed	9

Indledning: Et salmevers

Jeg glæder mig, o Jesus, ved min dåb og takker dig af hjertet inderlig

- ***for det store livsens håb, og for den saligheds grund og forbund, som du har med mig gjort i nådens første port,***
- ***den jeg stedse med mig bær som mod Satan et gevær, at jeg Guds med-arving er.***

Th.Kingo 1699. Salme på trefoldigheds søndag. Psalme=bog (II) 19. Melodi: I Jesu navn.

Her fortælles personligt om, hvad dåben betyder for en kristen til frelse og som en hjælp igennem hele livet. *Jeg glæder mig, o Jesus ved min dåb.* Kingo synger om, hvad der skete ”i nådens første port”. Gud har ved dåben givet ham *det store livsens håb og salighedens grund og gjort forbund med mig.* Han fortæller Jesus, at han vil bære dette med sig alle steder og dage. Det er hans *gevær mod Satan*, at han har fået samme status som Jesus hos Gud Fader: han er *med-arving*. Selv om troen ikke nævnes, kan den høres. For den synger om sin glæde. Troen stoler på Jesus, som har mødt ham i nådens første port og døbt ham. Derfor synger han om dåben.

Når jeg deler denne glæde med Herren i morgenbønnen, er dagen begyndt godt. Jeg kan gentage Guds navn: *”Gud Fader, Søn og Helligånd være med mig!”* For jeg er jo hans ejendom. Og jeg kan tegne korsets tegn over pande og bryst og tænke på min dåb. En sådan begyndelse på dagen minder mig om, at dagen er fra Gud, selv om der ligger svære ting forude. Dåbens kraft i hverdagen er først og fremmest, at jeg tilhører ham, at jeg er hans, og at han redder mig. Alt andet kommer i anden række.

1. Jeg glæder mig, Jesus, ved min dåb

Jeg glæder mig, o Jesus, ved min dåb og takker dig af hjertet inderlig for det store livsens håb, og for den saligheds grund og forbund, som du har med mig gjort i nådens første port

a. For det store livsens håb

Dåb i den evangelisk-lutherske kirke omkranses af det store livsens håb, som udtrykkes i 1. Petersbrev 1,3: *Lovet være Gud, vor Herres Jesu Kristi Fader, som i sin store barmhjertighed vil genføde dette barn til et levende håb ved Jesu Kristi opstandelse fra de døde.* Og umiddelbart efter dåben lyder det: *"Lovet være Gud, vor Herres Jesu Kristi far, som i sin store barmhjertighed har genfødt os til et levende håb ved Jesu Kristi opstandelse fra de døde."*

Dåb og livsens håb hører sammen. For Jesus Kristus har sagt: *Den, som tror og bliver døbt, skal frelses* (Mark 16,16). Tro og dåb er ikke hinandens konkurrenter. Tværtimod. Troen får dåben at holde sig til, nemlig at jeg i dåben døde og blev begravet med Jesus og også opstod med ham. For det fortæller Gud mig i Romerbrevet 6,3-4: *Eller ved I ikke, at alle vi, som er blevet døbt til Kristus Jesus, er døbt til hans død? Vi blev altså begravet sammen med ham ved dåben til døden, for at også vi, sådan som Kristus blev oprejst fra de døde ved Faderens herlighed, skal leve et nyt liv.* Det er dåbens virkelighed. På lignende måde overvinder også nadverens sakramente 2000 år for os, når vi modtager Jesu legeme og blod til syndernes forladelse.

Ingen af os kan komme til Golgata. Vi kan ikke komme til korsets fod, selv om vi påstår det i nogle af de åndelige sange. Men Herren kan komme til os i dåbens sakramente, så vi dør, begravnes og opstår med Herren. Sådan skaber dåben (og nadveren) det store livsens håb hos os.

Hvis vi kun ser vandet, præsten og den lille menighed, som samles til dåbsgudstjeneste eller nadver, er der ikke meget at glæde sig over. Men når vi lytter til Guds ord, som er forbundet med vandet i dåben (og med brødet og vinen i nadveren), da er vandet livets vand (og brødet og vinen er Herrens legeme og blod).

b. ... for den saligheds grund

Men er det ikke Jesus, der er der er salighedens grund? Jo. Men for min svage tros skyld bestemte han, at jeg skulle blive hans discipel ved dåben i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn. Han har på den måde gjort dåben til min frelses grund. Det er ikke Kingo og andre lutheranere, der taler dåben op. Dåben er frelsens grund, fordi Herren og apostlene fortæller, at den genføder, frelser, renses og retfærdiggør. Alt det gav Gud mig i dåbens sakramente. Han hjælper mig til at tro og stole på ham ved at give mig dette sakramente med et synligt tegn.¹

I "Om kirkens babyloniske fangenskab" skriver Luther:

Dåben er det første af sakramenterne og grundlaget for dem. Derfor vil det gavne ikke så lidt, om den bodfærdige først af alt husker på sin dåb og det Guds løfte, som han har mistet troen på, tillidsfuldt overvejer det i sit hjerte og bekender det for Herren i glæde over, at han endnu har del i frelses værn ved at være døbt, og af afsky over at have været vantro og utaknemmelig ved at falde fra troen og dens sandhed. Han vil blive vidunderlig trøstet og få mod til at nære håb om hans barmhjertighed, når han husker, at han har fået et løfte fra Gud; det kan ikke andet end tale sandt,

¹ Eksempler på Skriftens vidnesbyrd om dåben:

Matt 28,19: Han skrev sit navn på mig. Sådan blev mit navn indskrevet i himlen.)

Joh 3,5 og 16: Ved dåben er jeg født på ny og Guds kære barn. Hans kærlighed til verden, blev givet til mig personligt gennem vand og Ånd.

Rom 6,3-4: Nu ligger alle mine synder i Kristi grav. Og når den legemlige død gør det af med mig, er det en søvn, og jeg vågner i herligheden hos ham. Han er min Herre og Frelser. Så skal synden, som bor i os, ikke herske over os, men bekendes og druknes.

1 Kor 6,11: I blev vasket rene. Og derefter lyder det: Hold jer fra utugt i havnebyen Korinth. *For I blev dyrt købt.*

Se også Matt 3,13-17; Luk 3,3; Matt 28,19; Joh 3,3-5; ApG 2,38-39; ApG 8,36-39; ApG 9,17-18; ApG 16,15 og 31-33; ApG 22,16; ApG 26; Rom 6,3-4; 1 Kor 6,11; Gal 3,27; Ef 5,25-27; Titus 3,3-5; Hebr 10,22; 1 Pet 3,21.

det gælder stadigvæk, det er ikke forandret og kan ikke forandres af nogen af vore synder, sådan som Paulus også siger det i 2 Tim 2,13: "Er vi utro, forbliver han dog tro, thi fornægte sig selv kan han ikke." Ja, det er den Guds sandhed, som vil frelse ham. Om så alt andet styrter sammen om ham, vil den dog ikke svigte ham, når blot han tror på den. ... Hver gang Israel ville gøre bod, mindedes de allerførst udgangen af Egypten; ved mindet herom vendte de om til den Gud, der første dem ud. Derfor bør vi også ekstra meget mindes udgangen af vort Egypten og ved mindet herom vende om til ham, der førte os ud ved det nye genfødsels bad, som vi netop ved vor dåb har fået befaling om at mindes. Det kan allerbedst lade sig gøre ved brødets og vinens sakramente. ...²

Og han fortæller videre om en kvinde,

som ikke forsvarede sig med andet end sin dåb, når hun blev angrebet af anfægtelser; hun sagde ganske kort: "Jeg er kristen", for så forstod Fjenden straks, hvor stærk dåben og troen var, som var afhængig af Guds løfters sandhed, og så flygtede han fra hende. Derfor kan du jo nok se, hvor rigt et kristent, dvs. et døbt menneske, er. Selv om han vil, kan han ikke miste sin frelse – ligegyldigt hvor mange synder han så har begået – medmindre han ikke vil tro. Hvis troen står fast eller vender om til det Guds løfte, som vi har fået i dåben, drukner netop alle andre synder på et øjeblik i troen herpå – eller snarere i Guds sandhed – fordi han ikke kan fornægte sig selv.³

c. For det forbund du har gjort med mig i nådens første port

Dåben er et forbund, en pagt, og vel at mærke et ensidigt forbund, hvor Gud lover mig det hele. Som da Abraham fik løftet: Der var ingen modydelse. Han troede på løftet. Og Gud opfyldte sit løfte for ham. Frelst ved tro uden gerninger.

Dermed ved vi også, hvad dåben ikke er:

- Den er ikke en gensidig aftale om, at Gud gør sit, hvis jeg gør mit.
- Heller ikke, at Gud gør sit, hvis jeg gør mit, men trækker sit løfte tilbage, hvis jeg svigter.
- Dåben er heller ikke et synligt tegn på, at jeg har besluttet mig for Jesus. Altså ikke blot min bekendelseshandling, selv om der også er en trosbekendelse knyttet sammen med dåben.

Hvis vi leder efter vidnesbyrd i Skriften om, at dåben er vores gerning, leder vi forgæves. Hør Paulus' brev til Titus 3,3-8:

V3 Vi var jo også selv uforstandige, ulydige og på afveje, vi lå under for alle mulige tilbøjeligheder og lyster; vi levede i ondskab og misundelse, vi var forhadte og hadede hinanden. v4 Men da Guds, vor Frelsers godhed og kærlighed til mennesker blev åbenbaret, v5 frelste han os, ikke fordi vi havde gjort retfærdige gerninger, men fordi han er barmhjertig; det gjorde han ved det bad, der genføder og fornyer ved Helligånden v6 som han i rigt mål udgød over os ved Jesus Kristus, vor frelser, v7 for at vi, gjort retfærdige ved hans nåde, i håbet skulle blive arvinger til evigt liv v8 – troværdigt er det ord. Og det vil jeg, at du skal indprente, så de, der er kommet til tro på Gud, lægger vægt på at handle godt og rigtigt; det er godt og gavnligt for mennesker.

Da Gud åbenbarede sin godhed og kærlighed til mennesker, gjorde han det ved at give os Jesus. Og da Gud åbenbarede sin godhed og kærlighed for mig i nådens første port, hvor jeg mødte ham første gang, gjorde han det ikke med generelle udsagn, men personligt ved det bad, der genføder, og hvor Helligånden blev udgydt over mig. Dåben genføder og fornyer. Formålet var, at vi skulle blive arvinger. Og det var også resultatet. Vi blev arvinger ved dåben og troen.

Apostlen siger, at dette skal indprentes hos os, som er kommet til tro på Gud, så vi ved hjælp af denne personlige frelse lægger vægt på at handle godt og rigtigt. Dåben er kilden til et kristent liv, fordi dåben genføder og fornyer og gør os til arvinger.

² OKBF Credo, Kbh 1982. P. 72

³ OKBF Credo, p. 73

Denne brevttekst blev meget tidligt i kirkens historie valgt som læsning på juledag. (I dansk kirketradition ligger den på Hellig tre Kongers søndag). I juleevangeliet åbenbares frelsen for os, nemlig, hvad Gud gjorde for alle ved at blive menneske. Og i juleepistlen åbenbarer Gud, hvordan han frelste mig den enkelte, nemlig ved dette bad.

Martin Luther skriver i epistelprædiken til juledag fra 1544:

For det første har han gjort alt, hvad der skal til, for at vi kan blive frelst. Nemlig overvundet og udsløttet synden, døden og Helvede, så der ikke er mere, der skal gøres. For det andet har han gives os alle alt dette i dåben, så enhver, der tror, at Kristus har gjort dette, virkelig straks har det hele på et øjeblik. Al hans synd er væk sammen med døden og Helvede, så han ikke behøver andet til frelse, end denne tro. Se, en sådan overstrømmende rigdom udøser Gud over os i dåben. Dermed forkaster han de gerninger, som tåberne indbilder sig at vinde himlen med og blive frelst. Nej, min gode mand, du må allerede være frelst, før du begynder at gøre gode gerninger. Gerningerne fortjener ikke himlen, men lige omvendt. Himlen, skænket af ren og skær nåde, virker de gode gerninger. Disse gerninger gøres ikke for fortjenestens skyld, men alene til næstens gavn og til Guds ære, indtil også legemet bliver forløst fra synd, død og Helvede. Derfor er alt, hvad en ret, troende kristen gør efter dåben, intet andet end at vente på åbenbaringen af den frelse, han allerede har. Han har det ganske vist fuldstændig, men dog skjult i troen. Når troen ophører, bliver det åbenbart i ham. Det sker, når han dør, som der står i 1 Joh 3, 2: "Mine kære, vi er Guds børn nu, og det er endnu ikke åbenbart, hvad vi skal blive. Vi ved, at når han åbenbares, skal vi blive ligesom han, for vi skal se ham, som han er. Enhver, som har dette håb til ham, renser sig selv, ligesom han er ren."⁴

2. Og bærer den altid med mig

Den jeg stedse med mig bær som mod Satan et gevær, at jeg Guds med-arving er.

a. Jeg bærer dåben med overalt og altid

Den jeg stedse med mig bær. Stedse = hele tiden og alle steder. Når vi tror og er døbt, kan vi jo heller ikke andet end bære dåben med os. Dåben har jo gjort mig til Guds barn. Min nye identitet er, at jeg tilhører Gud. Og Jesus er med mig alle dage indtil verdens ende, overalt og altid.

Identitet – det er jo, hvad mennesker higer efter. Hvem er jeg? Og det er blevet moderne at sige, at mennesket selv skal finde ud af det. Forvirringen er stor. Og vi kan alle blive ramt og komme i krise, når det, vi stolede på og tænkte var vores livopgave, ændrer sig. Når en ung rejser hjemmefra, når man går i parforhold, når man mister ægtefælle, når man mister sin arbejdsevne, når man bliver ramt af kritisk sygdom eller går på pension, da kan der opstå krise. Hvem er jeg nu? Skal jeg da finde en ny mening med livet? Nej. Du må søge tilbage til den identitet, som du fik i din dåb: Du er Guds barn, og du ved jo, at han sørger for dig hele vejen gennem livet. Du skal ikke selv skabe din identitet.

David taler til Gud, når han er i krise. Og hans bønner i Salmernes bog givet til os, for at vi kan bruge dem, når vi kommer i lignende situationer: "Min far og min mor har forladt mig, men Herren tager mig til sig!" (Sl 27,10). Og i Salme 56, da hans liv er truet: "Du fører bog over min elendighed, mine tårer er samlet i din lædersæk, de står i din bog. ... Jeg stoler på Gud, jeg frygter ikke, hvad kan mennesker gøre mig?"

Men hvor sikker kan du egentlig være på, at du er Guds kære barn for tid og evighed? For hvordan er det med lige din omvendelse? Hvordan er det med din tro? Hvordan er det med dit liv? Hvordan med det du ikke fik gjort i tide? Hvad med kærligheden til dine kristne brødre? - Her er noget, som må gøres om og bekendes. Jeg bliver aldrig færdig med det. Derfor er jeg i krise lige nu.

⁴ Martin Luthers prædiken over julens epistel 1544. Oversættelse af Finn B. Andersen. <http://www.lutherdansk.dk/KP%20-%20enkeltpr%C3%A6dikener/KP%20-%20Tit%203,%204-7/Kirkepostillen%201522.htm>

Går det da an at trøste mennesker med dåbens sakramente? Det misbruges jo på det groveste. "Af døpte vrimler by og land, men hvor er troens brand?" synger Brorson. Kan man sige til mennesker, som lever i vantro og ligeegyldighed, at dåben frelser? Det er som om dåben ikke har nogen virkning. Kan den da overhovedet bruges i anfægtelsen? ⁵

Hvad er alternativet? Er det måske, at kirken ændrer ritualerne og sakramenterne, så de bliver mere nutidige? Skal kirken lægge de misbrugte og udelige sakramenter til side og forsøge at tale til mennesker på en måde, som det moderne mennesker finder mere relevant.

Martin Luther advarer i "Om kirkens babyloniske fangenskab" imod at lægge dåben bag sig og erstatte den med menneskeskabte traditioner:

*Du skal derfor passe på, at glansen ved ydre gerninger og bedrageriske menneskeskabte traditioner ikke får dig til at gøre den guddommelige sandhed og dine egen tro uret. Hvis du ønsker at blive frelst, må du begynde med troen på sakramenterne uden nogen gerninger overhovedet, for gerningerne følger af troen.*⁶

*... Kun ved troen alene kan du blive frelst, for den er ikke det enkelte menneskes gerning, men Guds, sådan som vi også lærer det af Paulus (Ef 2,8). De andre gerninger gør han med os og gennem os, men denne ene gerning gør han i os uden vor medvirken.*⁷

b. Dåben er mit gevær – at jeg er Guds med-arving

"Som mod Satan et gevær." Dåben er som et gevær, der beskytter den kristne mod Satan. Den beskyttelse bærer vi med os. Kingo forventer at møde Satan i løbet af dagen. Men har er forberedt og godt beskyttet af sin dåb.

Ordet "gevær" stammer fra tysk: "Gewehr", som betyder "hvad man beskytter sig imod", eller "det, man beskytter sig med". Oprindeligt var det ethvert våben, man beskyttede sig med. Senere blev Gewehr særligt brugt om skydevåben. Paulus nævner i troens skjold, som en kristens beskyttelse: "Overalt skal I løfte troens skjold, hvormed I kan slukke alle den Ondes brændende pile" (Ef 6,16).

Hvad er ammunitionen? Kingo forklarer: **At jeg Guds med-arving er.** Det har han at skyde med. Det er hans stærke kort, når han møder Fristeren. Gud har sat sit navn på ham. Han tilhører Gud med hud og hår, med legeme og sjæl og i tid og evighed.

Og hvordan er det nu lige, at man bliver arving? Der er jo forskel på pension og arv. Pension opsparer man selv. Arv er noget, en anden sparer op til os. Og arving bliver man ved fødsel, eller fordi en anden beslutter, at man skal arve. Det er ikke noget man fortjener.

Herren lod sig føde, så han blev vores bror. Og Gud fødte os, vi blev hans med-arvinger. Disse to fødsler er årsagen til, at jeg tør sige, at jeg er med-arving. Arving sammen med Jesus Kristus. Det har Kingo fra apostlen Paulus ord til Titus: *det gjorde han ved det bad, der genføder og fornyer ved Helligånden, som han i rigt mål udgød over os ved Jesus Kristus, vor frelser, for at vi, gjort retfærdige ved hans nåde, i håbet skulle blive arvinger til evigt liv (Tit 3,5-7).*

Men hvordan lader du dit gevær om morgenen? Det har katekismen forslag til i afsnittet om dåben for det fjerde og i vejledning til morgen- og aftenbøn. Se afsnit 4.

⁵ **Eksempel:** For nogle år siden fortalte en kristen mig, at hun havde været på kursus om frelsesvished. Men dåben blev ikke nævnt. Måske fordi der i dagens Danmark er så mange mennesker, som er døbt, men ikke lever i troen. Kan man sige til dem, at de vil blive frelst, fordi de er døbt? Nej vel? Men kan man da sige det til den døpte, som er i krise? Skal han ikke snarere henvises til sin kærlighed til brødrene? Og til sin omvendelse? Skal man bede ham selv foretage rejsen i tid tilbage til Golgata? Nej. Vi må vove at give den anfægtede apostlenes ord om dåben. Fortæl frimodigt, hvad apostlen Peter skriver: "I den blev nogle få, nemlig otte sjæle, frelst gennem vand. Det vand er et billede på den dåb, som nu frelser jer!" (1 Pet 3,20-21). Og du er jo døbt!

⁶ OKBF, Credo p. 74.

⁷ OKBF, Credo p. 75.

3. Livet som døbt

a. Tag med til "folke-dåb" i Jordan!

Selv om Jesus først indstiftede den kristne dåb efter sin opstandelse, altså i slutningen af evangelierne, begynder alle fire evangelier med dåb, nemlig "omvendelsesdåb til syndernes forladelse" (Mark 1,4 og Luk 3,3). Og dåben pinedag beskrives med de samme ord: "Omvend jer og lad jer alle døbe i Jesu Kristi navn til jeres synders forladelse" (ApG 2,38).

Deres omvendelse var ikke en omvendelse til gode gerninger, men til syndernes forladelse. Og de bekendte deres synder og blev døbt. Farisæernes budskab var helt anderledes. Her skulle jøden vende om til gode gerninger. Johannes Døbers derimod lærte folket frelsen at kende ved deres synders forladelse (Luk 1,77).

Og nu fortæller Lukas, hvad det førte med sig, at de blev døbt: *Skarerne spurgte ham: "Hvad skal vi da gøre?" Han svarede: "Den, som har to kjortler, skal dele med den, der ingen har, og den, der har mad, skal gøre ligeså. Der kom også nogle toldere for at blive døbt, og de sagde til ham: "Mester, hvad skal vi gøre?" Han svarede dem: "Opkræv ikke mere end det, der er foreskrevet jer!" Også nogle soldater spurgte: "Hvad skal så vi gøre?" Og til dem sagde han: "Ikke mishandle eller udplyndre nogen, men lade jer nøje med jeres løn" (Luk 3,10-14).* Sådan virker omvendelsesdåben til syndernes forladelse. Du får en ny herre, som du kan tjene. Den kristne dåb har samme kraft og virkning.

b. Og kom med til Jesu dåb og hør om hans gevær og beskyttelse!

Evangelisterne fortæller, at *Himlen åbnede sig over ham, og han så Guds ånd dale ned ligesom en due og komme over sig, og der lød en røst fra himlene: "Dette er min elskede søn, i ham har jeg fundet velbehag!" (Matt 3,16-17).* Denne dåb blev indledningen til Jesu tjeneste. Og da, umiddelbart efter sin dåb, blev han af Ånden ført ud i ørkenen og led sult.

Mon ikke Faderens røst i dåben bar ham i ørkenen? Jo. Han levede i bøn. Han leve med Skriftens ord for at opfylde Skrifterne. Og han levede af sin Fars kærlighed.

Da kom fristeren og sagde til ham: "Hvis du er Guds søn, så sig, at stenene her skal blive til brød!" ... Og "Hvis du er Guds søn, så styrk dig ned. For der står skrevet: Han vil lade englene redde dig!" (Matt 4,3 og 5-6). "Hvis du er Guds søn, så ..." Det samme lød, da Jesus hang på korset: *"Du, som bryder templet ned og rejser det igen på tre dage, frels dig selv, hvis du er Guds søn, og stig ned fra korset!" (Matt. 27,40).*

Jesus gav afkald og tog tjenerskikkelse på. Han måtte blive i ørkenen 40 dage, indtil Faderen sendte sine englene, som tjente ham. Han måtte blive på korset. Men han havde sin dåb. Han havde sin Fars ord: "Du er min elskede søn!" Han havde de hellige skrifter. Og han svarede Fristeren: *"Der står skrevet!"* Det var hans gevær og beskyttelse. Han behøvede ikke at bevise, at han var Guds Søn, sådan som Fristeren forsøgte at få ham til det. Han var den, han var. Dåben og den hellige Skrift var hans våben.

c. Dåbens velsignelse i dit liv

De mennesker, der kom ud til Johannes ved Jordan, havde fået håb og glæde ved syndernes forladelse i dåben. Og de spurgte: "Hvad skal vi så gøre. **På samme måde med os.** Vi, som er døbt med den kristne dåb, er døbt til syndernes forladelse. Og tilgivelsen omfatter hele vort liv. Og vi spørger med dem: "Hvad skal jeg så gøre?" Da se efter, om du er far eller mor, bror eller barnebarn, mand eller hustru, præst eller kordegn, bonde eller erhvervsmand, soldat eller ansat ved skattevæsnet i Ringkøbing: Gør det, som du er kaldet til.

Men så bliver du mødt af Fristeren, ligesom Jesus blev mødt af ham. Og du hører en masse anfægtende spørgsmål: *"Hvis du er kristen, så få det da til at virke."* - *"Hvis du er Guds barn, da må det vel vise sig i, at du lykkes og har fremgang og får det godt."* - *"Hvis kærligheden ikke rigtigt mærkes i din krop, er det måske ved at være tid til at finde en bedre model at være sammen med."* - *"Hvis der er for mange gamle og syge mennesker i din menighed, må du nok hellere finde en mere ungdommelig udgave. Det er jo ikke dit ansvar at besøge de gamle og syge. Det ordner sognepræsten vel."* -

Overfor alle disse argumenter må du benytte dig af samme gevær, som Jesus brugte, nemlig det, hans far havde sagt til ham i dåben og kaldt ham til at gøre. Og Skriftens ord. Dit bedste og eneste værn og gevær er, at Gud har sagt i din dåb: *"Du er mit elskede barn. I dig har jeg velbehag."* Guds forbund med dig i dåben betyder, at han er din Far og du er hans søn / datter og Jesu med-arving. Du har brug for at være med i en kristen menighed, hvor dine brødre og søstre kender dåbens gave, og hvor din sjælesørger rækker dig denne trøst. Når du mister alt andet – og det gør vi alle en dag – da mister du ikke din dåb, syndernes forladelse, dit barnekår og det evige liv. Tænk på det svar, Paulus fik, da han blev slået i ansigtet af Satan: *"Min nåde er dig nok, for min magt udøves i magtesløshed"* (2 Kor 12,9).

Og hvis vi vil høre om Paulus oplevelser og sejre, får du ikke meget at vide. Jo, tre gange i Apostlenes Gerninger får du at vide, hvordan han blev kristen, og at han blev tilgivet og rensset i dåben. Han fandt barmhjertighed og fik sine synder aftvættet. Men ellers vil han helst rose sig af sin magtesløshed, nemlig fordi Guds kraft udfolder sig i svaghed. Og du kan læse om hans nederlag i Romerbrevet kapitel 7, hvor det går helt galt for ham. Du mærker en kamp. Og han inviterer os med indenfor i denne kamp i Romerbrevet 6-7-8. Og afslutningen på kampen lyder sådan: *"Så er der da nu ingen fordømmelse for dem, som i Kristus Jesus"* (Rom 8,1). *"Men i alt dette mere end sejrer vi ved ham, som har elsket os"* (Rom 8,37). Og: *"For jeg er vis på, at hverken død eller liv kan skille os fra Guds kærlighed i Kristus Jesus"* (Rom 8,38-39).

Og netop dette afsnit, hvor han beskriver en kristens liv og kamp, indledes med Romerbrevet 6,3-4 om dåben. Mon ikke det er derfor, det også er kommet med i Lille Katekismus?

4. Vejledning i Lille Katekismus

a. Om dåben, for det fjerde

Her lyder spørgsmålet:

"Hvad betyder det, at der bruges vand ved dåben?" "Det betyder, at den gamle Adam i os skal druknes ved daglig anger og bod og død med alle synder og onde lyster". Hvor står det skrevet? **Apostlen Paulus siger til romerne i det sjette kapitel: Vi blev altså begravet sammen med ham ved dåben til døden, for at også vi, sådan som Kristus blev oprejst fra de døde ved Faderens herlighed, skal leve et nyt liv.**

Vandet i dåben og apostlen Paulus' forkyndelse i Romerbrevet kapitel 6 er et kald til at *"drukne den gamle Adam i os ved daglig anger og bod og lade ham dø med alle synder og onde lyster"*. Det er ikke sjovt eller underholdende. Heller ikke fedt eller lækkert. Min elendighed er ikke fjernet med dåben. Jeg er en synder, og jeg mærker dødstejnene i min sjæl og krop. Og andre mærker det. Jeg må blive ved med at gå i mig selv og sige undskyld. Det bliver aldrig, som de skulle være, så længe jeg lever her i verden.

Hør, hvordan Martin Luther begrundede det 9 år tidligere i 1520 i "Om kirkens babyloniske fangenskab":

Dåben er en handling, som ikke kun gælder for øjeblikket, men for evigheden. Selv om det kun tager et øjeblik at udføre dåben, varer dog det, den er tegn på, lige til døden, ja til opstandelsen på den yderste dag. Så længe vi lever, gør vi det, dåben betyder, dvs. vi dør og opstår; ja, vi dør ikke blot i åndelig og følelsesmæssig betydning i den forstand, at vi giver afkald på synder og verdens

blændende gøgl, men også i egentlig forstand ved at vi begynder at forlade dette liv i kødet og gribe efter det kommende, for at vi virkelig – også legemligt – kan komme fra denne verden til Faderen.

Derfor skal vi tage afstand fra dem, der har reduceret dåbens kraft til at vi ganske vist ved dåben får nåden, men dernæst ved synden mister den, hvorfor vi så må prøve at komme i himmelen på anden vis. Med den opfattelse har de berøvet dåben dens gyldighed.⁸

Dåben skal være det eneste indhold i vort liv, og det skal opfylde dåbens tegn eller sakramente; vi skal frigøre os fra alt andet og hengive os til dåben alene, dvs. døden og opstandelsen.⁹

"Du er døbt!" Det lyder lige ind i al min elendighed. Vedkend dig dine synder og bekend det for din Herre, som bærer verdens synd og lod alle disse synder begrave i din dåb. Den tilgivelse vækker dig til at leve for ham og din næste endnu en dag. *"Og at der i stedet for dagligt skal opstå et nyt menneske, som skal leve evigt for Gud i retfærdighed og renhed."*

b. Morgen og aftenbøn

Lille Katekismus vejleder om, hvordan du hver morgen og aften kan huske på din dåb, så den kan være dit værn og dit gevær både i løbet af dagen, og når du putter dig under dynen og slukker lyset.

Her er forslaget, som vi alle nok kender, men som godt må genopfriskes.

*Om morgenen, når du står op af din seng, skal du gøre det hellige korsets tegn for dig og sige: **Gud Fader, Søn og Helligånd være med mig!** Derefter knælende eller stående bekende troen og bede Fadervor. Om du vil, kan du også bede denne lille bøn: Jeg takker dig, min himmelske far ... Gå derpå glad til din gerning. Du kan også synge en salme.*

*Om aftenen, når du går i seng, skal du gøre det hellige korsets tegn for dig og sige: **Gud Fader, Søn og Helligånd være med mig!** Derefter knælende eller stående bekende troen og bede Fadervor. Om du vil, kan du også bede denne lille bøn: Jeg takker dig, min himmelske Fader, ved Jesus Kristus, din kære Søn ... Og så straks og glad til at sove.*

Korstegnet gør os ikke til romerske katolikker. Det hjælper os til at bruge vores dåb og leve som almindelige evangeliske kristne. Vi blev jo tegnet med korstegnet for pande og bryst i dåben. Og sætningen: "Gud Fader, Søn og Helligånd være med mig" får os til at huske på, at vi er døbt i hans navn. Nu er alt vel. Alle fjender må vige. Her er Guds barn i tryghed på vej ud i hverdagen. Her er Guds barn i tryghed på vej ind i nattens søvn og hvile.

Når du beder morgenbøn på denne måde og mindes om din dåb, er du faktisk i gang med at tage dåbens tøj på. Ligesom du ved dåben blev iklædt Jesus Kristus, sådan siger Paulus: "Ifør jer det nye menneske!" (Ef 4,24). Tag imod nåden og håbet og tilgivelsen. Tag imod kaldet til at leve efter Guds gode vilje i dag. Bed: *"Ske din vilje, som i himlen, således også på jorden."* Og slut trygt af med at sige: *"For dit er riget, magten og æren i evighed."* Når du går på arbejde er du Guds barn. Det fører alt godt med sig i de andre kald, du har i dagens løb.

Og når det er blevet aften og du skal sove, krænger du den beskidte undertrøje af. Du har svedt. Af med sokkerne og det hele. Sådan! Aflæg på samme måde det gamle menneske. Tal med Gud om det, du forsømte, og om det du ved, at du gjorde forkert. Bekend det for dem, der er omkring dig, hvis de har brug for, at du siger undskyld. Det svier. Det ydmyger. Men vær kun hård ved den gamle hovmodige Adam. Sådan lever du i din dåb.

⁸ OKBF, Credo, side 82.

⁹ OBK, Credo, side 83.

AFSLUTNING: Om styrke efter svaghed

Samsons forældre fik et løfte fra Gud, at Samson skulle blive en frelser for Guds folk. Han blev underlagt nasiræer-løftet. Og her var det lange hår et afgørende tegn. Det blev for Samson en hjælp til at stole på Herren. Han kendte løftet og brugte tegnet livet igennem. Men der var også meget i Samsons liv, der var tungt og trist. Hans forhold til filisterkvinder fx. Hans forældre forstod det ikke. Men de fortalte sønnen om Guds løfter. Og Samson holdt sig til nasiræertegnet hele sit liv. Og Gud var med ham. Med én undtagelse: Han gav efter for Dalila og betroede hende hemmeligheden. Og da klippede de hans hår, mens han sov. Da han vågnede tænkte han, at han havde kræfter som tidligere. Men hans kræfter boede ikke i hans krop. De var knyttet til det tegn, som nu var borte.

Sådan kan vi også miste dåbens kraft, når vi foragter dåbens vand og ikke regner med Guds løfte. Samson fik stukket øjnene ud og blev ført i lænker til filistrenes by. Og de holdt fest for deres gud Dagon og spottede Samson og hans Gud. *Men hans hår, som var skåret af, begyndte at vokse ud igen (Dom 16,22).* Tegnet fra barndommen og ungdommen kom tilbage. Han huskede det igen Guds løfte. Og han bad til Gud Herren: *"Gud Herre! Husk på mig, og giv mig min styrke igen blot denne ene gang, Gud."* Og Gud bønhørte Samson.

Sådan bønholder Gud også dig, som er døbt. Dåbens tegn følger med dig. Derfor vil det gå os, som det gik Samson. Måske er det ham, Hebræerbrevets forfatter har i tanke, når han skriver: *Men hvorfor sige mere? Tiden vil jo slippe op, mens jeg fortæller om Gideon, Barak, Samson, Jefta, David og Samuel og om profeterne, ... som ... blev styrket, når de var svage ... Alle disse, hvis tro er bevidnet, opnåede dog ikke at se løftet opfyldt, for Gud havde for vor skyld noget bedre for øje, nemlig at de ikke skulle nå målet uden os (Heb 11,32-40).*

Samson fik styrke efter svaghed. Det giver Gud også til dig, som er døbt, hver gang du mærker dåbens tegn og hører Guds løfte.